

OBSAH

Předmluva	9
1. SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA DĚTÍ (Vladimír Fejt)	11
1.1 Principy a historická východiska sociálně-právní ochrany dětí	11
1.1.1 Principy právní úpravy sociálně-právní ochrany dětí	11
1.1.2 Historický vývoj sociálně-právní ochrany dětí	14
1.2 Základní právní předpisy v oblasti SPOD	15
1.2.1 Úmluva o právech dítěte (vybraná ustanovení)	15
1.2.2 Zákon o rodině č. 94/1963-Sb., v platném znění (vybraná ustanovení).....	16
1.2.3 Úmluva o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení (vybraná ustanovení)	18
1.2.4 Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí.....	18
1.2.5 Občanský zákoník č. 40/1964 Sb., v platném znění (vybraná ustanovení).....	18
1.2.6 Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění (vybraná ustanovení).....	19
1.2.7 Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v platném znění (vybraná ustanovení).....	20
1.2.8 Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudní (trestní řád), v platném znění (vybraná ustanovení)	20
1.2.9 Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění (vybraná ustanovení)	21
1.3 Vybraná ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb., v platném znění (dále jen SPOD).....	21
1.3.1 Co je SPOD	21
1.3.2 Komu se SPOD poskytuje	21
1.3.3 Kdo poskytuje SPOD.....	22
1.3.4 SPOD a pomoc zúčastněných fyzických a právnických osob	22
1.3.5 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností a SPOD	22
1.3.6 Obecní úřady, krajské úřady a MPSV ČR a SPOD	23
1.3.7 Náhradní rodinná péče v rámci SPOD.....	23
1.3.8 Ústavní výchova dětí	24
1.3.9 Kurátoři pro děti do patnácti let věku a mládež.....	24
1.3.10 SPOD ve zvláštních případech	25

1.3.11	Činnost zaměstnanců obecního úřadu obce s rozšířenou působností.....	25
1.3.12	Zařízení SPOD	25
1.3.13	SPOD a pověřené osoby.....	25
1.3.14	Spolupráce orgánů SPOD.....	26
1.3.15	Evidence a SPOD.....	26
1.3.16	Hlavní úkol všech, kteří realizují SPOD	26

2. ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE – JEJÍ VÝZNAM, ZÁKLADNÍ PRINCIPY, PROBLEMATICKÉ OTÁZKY

	<i>(Jaroslava Hamušová)</i>	28
2.1	Lidská práva a základní svobody	28
2.2	Lidská práva	28
2.2.1	Definice lidských práv	28
2.2.2	Základní hodnoty	28
2.3	Úmluva o právech dítěte	30
2.3.1	Historický vývoj práv dítěte.....	30
2.3.2	Zásada „tří P“	30
2.3.3	Problematické otázky	30
2.3.4	Opční protokoly k Úmluvě o právech dítěte	35
2.4	Sociálně ekologický model	35
2.5	Doporučení pro zavádění nových přístupů v ochraně dětí	37

3. PREVENCE ÚRAZŮ

	<i>(Miloš Velemínský, Magdalena Čapková)</i>	39
3.1	Epidemiologie úrazů dětí	39
3.1.1	Současný stav	39
3.1.2	Vznik úrazu	40
3.2	Dětské úrazy z vývojového hlediska	41
3.2.1	Novorozenecký věk.....	41
3.2.2	Kojenecký věk.....	42
3.2.3	Batolecí věk.....	42
3.2.4	Předškolní věk.....	43
3.2.5	Školní věk	45
3.3	Prevence úrazů	46
3.3.1	Teorie prevence	46
3.3.2	Prevence pro praxi.....	47
3.3.3	Národní akční plán a vybrané preventivní programy a projekty ...	49

4.	MOŽNOSTI ÚČINNÉ PREVENCE KRIMINALITY	
	MLÁDEŽE (Milan Kučera)	54
4.1	Prevence kriminality	56
4.2	Prevence kriminality mládeže.....	59
4.3	Prognózování kriminality	61
4.4	Příčiny páchaní trestných činů a přestupků	63
4.5	Klasifikace příčin a důvodů kriminality	65
5.	TECHNOPARTY (Milan Kučera)	72
5.1	Charakteristika hromadných akcí příznivců hudebních a tanečních stylů	72
5.2	K aktuální problematice sociálních důsledků narušování sociálních vztahů	74
5.3	Masová shromáždění příznivců některých kulturních směrů.....	76
5.4	Možnosti obnovy veřejného pořádku.....	80
6.	TRESTNÍ SOUDNICTVÍ NAD MLÁDEŽÍ A PROBAČNÍ	
	A MEDIAČNÍ SLUŽBA (Kateřina Hyková)	88
6.1	Restorativní versus retributivní justice	89
6.2	Probační a mediační služba	89
6.3	Nový zákon o soudnictví ve věcech mládeže	91
6.3.1	Základní pojmosloví	91
6.3.2	Trestní odpovědnost	91
6.4	Obecná ustanovení nového zákona.....	92
6.5	Výchovná opatření.....	92
6.6	Jednotlivá výchovná opatření	93
6.7	Ochranná opatření.....	98
6.8	Trestní opatření.....	98
6.9	Zprávy pro orgány činné v trestním řízení.....	99
6.10	Mediace	99
7.	VÝVOJ A VZNIK DROGOVÉ ZÁVISLOSTI	
	<i>(Pavel Vácha)</i>	102
7.1	Stručný popis současného stavu problematiky	102
7.2	Základní vymezení pojmů	102
7.3	Vybrané teorie vzniku drogové závislosti	103
7.4	Zneužívání drog	105
7.5	Stadia užívání drog (Zábranský, T. – Epidemiologie drog)	106
7.6	Vývojové stupně užívání drog.....	108

8.	PŘÍSTUPY K ŘEŠENÍ DROGOVÉ PROBLEMATIKY <i>(Štefan Schwarz)</i>	112
8.1	Cíl	112
8.2	Shrnutí známých přístupů k řešení drogové problematiky v bodech	114
8.3	Protidrogová strategie ČR a Jihočeského kraje	116
8.4	System kvality služeb a certifikace v ČR	120
8.5	Otazníky k oblasti Primární prevence tedy předcházení problému	120
8.6	Základní přístupy v primární prevenci	121
9.	VYBRANÉ SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY VE SPOLEČNOSTI <i>(Pavel Vácha)</i>	125
9.1	Projevy nedrogové závislosti	126
9.2	Závislosti na informačních technologiích	127
9.3	Gambling	132
9.4	Patologické nakupování	133
9.5	Workoholismus	133
9.6	Poruchy v oblasti příjmu potravy	135
9.7	„Závislost“ na sexu	136
10.	DÍTĚ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM <i>(Zuzana Staffová, Miloš Velemínský, Petra Zimmerlová)</i>	140
10.1	Postižení jako kategorie a dimenze	140
10.2	Dítě s tělesným (MOTORICKÝM) postižením	141
10.3	Dítě s mentálním postižením	144
10.4	Dítě se smyslovými vadami	146
11.	FUNKČNÍ A DYSFUNKČNÍ RODINA VČETNĚ SOCIÁLNÍHO DOPADU PROBLEMATIKY <i>(Miloš Velemínský)</i>	150
11.1	Norma a patologie rodiny	150
11.2	Vývoj partnerských vztahů	153
11.3	Práva dítěte	155
11.4	Náhradní rodinná péče	161

12.	PROBLEMATIKA INTEGRACE IMIGRANTŮ, AZYLANTŮ A JEJICH DĚTÍ (<i>Jitka Dvořáková</i>)	178
12.1	Terminologie a její úskalí	178
12.2	Legislativa	180
12.2.1	Česká legislativa	180
12.2.2	Legislativa na úrovni Evropské unie	180
12.2.3	Mezinárodní legislativa	181
12.3	Řízení o udělení mezinárodní ochrany, problematika integrace žadatelů a azylantů v České republice, Dánsku a Holandsku	182
12.3.1	Česká republika	182
12.3.2	Dánsko	182
12.3.3	Holandsko	183
12.4	Metody sociální práce s imigranty, azylanty a jejich dětmi	184
12.4.1	Metody	184
12.4.2	Sociální práce s dětmi imigrantů a azylantů	185
12.4.3	Děti ohrožené sexuálním a genderovým násilím	185
13.	KOMPLEXNÍ PŘÍSTUP K PROBLEMATICE SYNDROMU CAN (<i>Martina Ramešová a kol.</i>)	191
13.1	Uvedení do problematiky	191
13.2	Způsoby vzniku syndromu CAN	191
13.3	Posledních 2000 let v evropském sociálním kontextu	192
13.4	Formy a projevy syndromu CAN	192
13.5	Výskyt syndromu CAN	193
13.6	Tělesné týrání aktivní povahy	193
13.7	Psychické týrání	194
13.8	Sexuální zneužívání	195
13.9	Zanedbávání	197
13.10	Zvláštní formy syndromu CAN	198
13.11	Rizikové faktory vzniku syndromu CAN	199
13.12	Právní normy související se syndromem CAN	200
13.13	Prevence syndromu CAN	200
13.14	Detekce syndromu CAN	201
13.15	Diagnostika syndromu CAN	202
13.16	Projevy dítěte se syndromem CAN	202
13.17	Následná péče a terapie	203
13.18	Krizové centrum pro děti a rodinu v Jč. kraji, o. s.	204

14.	SNÍŽOVÁNÍ RIZIK SOCIÁLNÍHO VYLOUČENÍ ROMSKÝCH OBYVATEL (<i>Roman Slivka</i>)	206
14.1	Základní východiska přístupu k problematice.....	207
14.2	Vzdělávání – klíčová oblast integrace Romů 14.3 Integrace romských komunit v České republice	210
14.3	Integrace romských komunit v České republice Analýza realizace politiky na lokální úrovni ve městech České Budějovice a Ostrava	217
15.	SYNDROM VYHOŘENÍ (<i>Josef Kríž, Petra Zimmelová</i>)	227
15.1	Příznaky syndromu vyhoření.....	228
15.2	Fáze vyhoření	229
15.3	Komponenty vyhoření.....	230
15.4	Zjišťování syndromu vyhoření	231
15.5	Prevence syndromu vyhoření	231
15.6	Relaxace	231
15.7	Stres.....	234
16.	SUPERVIZE V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH (<i>Adéla Hanáková</i>)	238
16.1	Co to je supervize.....	239
16.2	Co od supervize očekávat.....	239
16.3	Jak supervize probíhá	240
16.4	Supervize individuální a skupinová	240
16.5	Supervize interní a externí.....	242
16.6	Další možné formy supervize.....	243
16.7	Jak dojednávat supervizi	244
16.8	Předchozí zkušenost se supervizí	245
16.9	Když v organizaci supervize dosud nebyla	245
16.10	Supervisor a supervidovaný	246
16.11	Supervize – propojování kontextů.....	247
16.12	Ještě jednou ke stanovení cíle supervize – podrobněji	248